

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 247/2541

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 691, ป.พ.พ. มาตรา 1754, ป.พ.พ. มาตรา 694, ป.พ.พ. มาตรา 1755, ป.พ.พ. มาตรา 1336

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยเป็นผู้ค้าประกัน อ. แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ก็เป็นการยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 691มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 688,689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้นนอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตามบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694ที่ยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ ด้วย ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ซึ่งค้ำประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดีมรดกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดในฐานะผู้ค้าประกันจำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้จึงไม่เกี่ยวกับว่าจำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของ อ. ภายใน 1 ปีนับแต่ทราบว่ามีอ. ถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของ อ. จึงขาดอายุความ ตามมาตรา 1754 วรรคสามจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชำระหนี้ตามฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ เข้าซื้อรถกระบะยี่ห้อฮอนด้าสัน หมายเลขทะเบียน ป - 8329 นครปฐม ไปจากโจทก์ราคา 212,800 บาท ตกลงชำระค่าเช่าซื้อเป็น 36 งวด งวดละ 6,000 บาท งวดสุดท้าย 2,800 บาท ทุกวันที่ 25 ของเดือนนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2534 เป็นต้นไป โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวด และผิดนัดตั้งแต่องวดที่ 19 เป็นต้นไป โจทก์ทวงถามนายเอียงแล้วแต่นายเอียงเพิกเฉย ต่อมาโจทก์ทราบหานายเอียงถึงแก่กรรมทำให้โจทก์เสียหายขาดประโยชน์จากการใช้รถคันที่เช่าซื้อคิดเป็นเงินเดือนละ 3,000 บาท ขอให้บังคับจำเลยในฐานะเป็นผู้ค้าประกันส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ดี หากไม่สามารถคืนได้ให้ใช้ราคาเป็นเงิน 100,000 บาทและให้ใช้ค่าขาดประโยชน์นับแต่วันผิดสัญญาจนถึงวันฟ้องเป็นเวลา 55 เดือน คิดเป็นเงิน 135,000 บาท กับค่าขาดประโยชน์นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถคืนหรือใช้ราคาให้โจทก์จนแล้วเสร็จจำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ดำเนินการฟ้องร้องทนายของนายเอียงให้รับผิดกลับฟ้องจำเลยเนื่องจากเห็นว่าจำเลยเป็นข้าราชการสามารถบีบบังคับให้จำเลยชำระหนี้ได้ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตโจทก์นำคดีมาฟ้องเกิดกว่า 2 ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ และโจทก์ไม่ได้ฟ้องนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่นายเอียงถึงแก่กรรมคดีขาดอายุความ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิด ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงยุติโดยคู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้ว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ตามสัญญาเช่าซื้อเอกสารหมายเลข จ.3 โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้าประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมายเลข จ.4 นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวดแล้วผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้ออีก

เลย ต่อมานายเอียงถึงแก่กรรม โจทก์ทราบเมื่อปลายปี 2537 และโจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2539 เกิน 1 ปี นับแต่ทราบว่านายเอียงตาย มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า คดีโจทก์ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม หรือไม่ จำเลยเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 อันจะยกอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสามขึ้นต่อสู้ได้หรือไม่ คดีนี้เป็นคดีมรดกหรือไม่ และการฟ้องติดตามเอารถยนต์ที่เข้าซื้อคินมีอายุความหรือไม่ เห็นว่า จำเลยเป็นผู้ค้าประกันนายเอียง แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก็เป็นการยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 691 มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 688, 689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้น นอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตามบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694 ที่บัญญัติว่า "นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้ค้าประกันมีต่อเจ้าหนี้ นั้น ท่านว่าผู้ค้าประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย" ซึ่งตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ซึ่งผู้ค้าประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดีมรดกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้าประกัน จำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้ จึงไม่เกี่ยวกับว่าจำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่ทราบว่านายเอียงถึงแก่ความตายสิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของนายเอียงจึงขาดอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสาม จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ตามฟ้องส่วนการติดตามเอารถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อคินตามที่โจทก์ฎีกานั้น คำฟ้องโจทก์ก็ไม่ได้กล่าวอ้างว่าจำเลยครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อไว้ ทั้งทางนำสืบก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบหนี้รถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อหรือใช้ราคาแต่อย่างใด ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้นศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน คุณบัญญัติกัฏฏัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 247/2541 บริษัท บุญ ธานนท์ จำกัด โจทก์นาย สุข เกษม มณี เทศจำเลย ป.พ.พ. ม. 694, ม. 1754 จำเลยเป็นผู้ค้าประกัน อ. แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ก็เป็นการยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 691 มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 688, 689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้น นอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตามบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694 ที่ยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย ซึ่งตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ซึ่งผู้ค้าประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดีมรดกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้าประกันจำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้ จึงไม่เกี่ยวกับว่าจำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของ อ. ภายใน 1 ปี นับแต่ทราบว่า อ. ถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของ อ. จึงขาดอายุความ ตามมาตรา 1754 วรรคสาม จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ตามฟ้องโจทก์ฟ้องว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ เข้าซื้อรถกระบะยี่ห้อนิสสัน หมายเลขทะเบียน ป - 8329 นครปฐม ไปจากโจทก์ราคา 212,800 บาท ตกลงชำระค่าเช่าซื้อเป็น 36 งวด งวดละ 6,000 บาทงวดสุดท้าย 2,800 บาท ทุกวันที่ 25 ของเดือนนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2534

เป็นต้นไป โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวด และผิดนัดตั้งแต่งวดที่ 19 เป็นต้นไป โจทก์ทวงถามนายเอียงแล้วแต่นายเอียงเพิกเฉย ต่อมาโจทก์ทราบว่านายเอียงถึงแก่กรรมทำให้โจทก์เสียหายขาดประโยชน์จากการใช้รถคันที่เช่าซื้อคิดเป็นเงินเดือนละ 3,000 บาท ขอให้บังคับจำเลยในฐานะเป็นผู้ค้าประกันส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ดี หากไม่สามารถคืนได้ให้ใช้ราคาเป็นเงิน 100,000 บาทและให้ใช้ค่าขาดประโยชน์นับแต่วันผิดสัญญาจนถึงวันฟ้องเป็นเวลา 55 เดือน คิดเป็นเงิน 135,000 บาท กับค่าขาดประโยชน์นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถคืนหรือใช้ราคาให้โจทก์จนแล้วเสร็จ จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ดำเนินการฟ้องร้องทนายของนายเอียงให้รับผิดชอบฟ้องจำเลยเนื่องจากเห็นว่าจำเลยเป็นข้าราชการสามารถบีบบังคับให้จำเลยชำระหนี้ได้ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์นำคดีมาฟ้องเกิดกว่า 2 ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ และโจทก์ไม่ได้ฟ้องนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่นายเอียงถึงแก่กรรมคดีขาดอายุความ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิด ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้น

พิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงยุติโดยคู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้ว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ตามสัญญาเช่าซื้อเอกสารหมายเลข จ.3 โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้าประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ตามสัญญาค้ำประกันเอกสารหมายเลข จ.4 นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวดแล้วผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้ออีกเลย ต่อมานายเอียงถึงแก่กรรม โจทก์ทราบเมื่อปลายปี 2537 และโจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2539 เกิน 1 ปี นับแต่ทราบว่านายเอียงตาย มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า คดีโจทก์ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม หรือไม่ จำเลยเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 อันจะยกอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสามขึ้นต่อสู้ได้หรือไม่ คดีนี้เป็นคดีมรดกหรือไม่ และการฟ้องติดตามเอารถยนต์ที่เช่าซื้อคืนมีอายุความหรือไม่ เห็นว่า จำเลยเป็นผู้ค้าประกันนายเอียง แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก็เป็นการยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 691 มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 688, 689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้น นอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตามบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694 ที่บัญญัติว่า "นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้ค้ำประกันมีต่อเจ้าหนี้ นั้น ท่านว่าผู้ค้ำประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย" ซึ่งตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ซึ่งผู้ค้ำประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดีมรดกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกัน จำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้ จึงไม่เกี่ยวกับว่าจำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่ทราบว่านายเอียงถึงแก่ความตายสิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของนายเอียงจึงขาดอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสาม จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชำระหนี้ตามฟ้อง ส่วนการติดตามเอารถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อคืนตามที่โจทก์ฎีกานั้น คำฟ้องโจทก์ก็ไม่ได้กล่าวอ้างว่าจำเลยครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อไว้ ทั้งทางนাসืบก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อหรือใช้ราคาแต่อย่างใด ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้นศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน(สฤติย์ ไพเราะ-บุญธรรม

อยู่ทุก-ระพินทร บรรจงศิลป์)แหล่งที่มาสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการแผนกหมายเลขคดีคำ
ศาลฎีกาหมายเลขคดีคำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเหตุตามคำพิพากษาศาลฎีกา
นี้ มีประเด็นที่น่าสนใจ 2 ประเด็น คือ 1. จำเลยซึ่งเป็นผู้ที่ร่วมกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับอ.
ผู้เช่าซื้อ มีสิทธิยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ตาม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 694 ได้หรือไม่ ศาลฎีกาได้วินิจฉัยว่ายกขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ได้
ดังนั้นจำเลยจึงยกอายุความ 1 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1755 วรรคสาม
ขึ้นต่อสู้โจทก์ได้ด้วย เมื่อโจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของ อ.ภายใน1ปีนับแต่ทราบว่
อ.ถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของ อ.จึงขาดอายุความตามมาตรา 1755
วรรคสาม จำเลยจึงไม่ต้องรับชำระหนี้ตามฟ้อง ประเด็นนี้ศาลฎีกาได้วินิจฉัยเดินตามแนว
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3795/2540 ซึ่งได้วินิจฉัยไว้อย่างเดียวกัน 2. การฟ้องติดตามเอาทรัพย์สินของ
ตนคืนตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 นี้ ไม่มีอายุความเว้นแต่จะถูกจำกัดด้วยอายุความ
ได้สิทธิ เช่น ผู้ได้ทรัพย์สินนั้นไปโดยการครอบครองปรปักษ์ (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่
424/2499,466/2508) ซึ่งการฟ้องติดตามเอาทรัพย์สินนั้นคืนจะกระทำต่อผู้ที่ยึดถือทรัพย์สิน
ไว้เท่านั้น หากผู้ใดได้โอนทรัพย์สินนั้นให้แก่บุคคลอื่นต่อไปแล้วก็ไม่ต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของทรัพย์สิน
(ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 506/2522วินิจฉัยว่าจำเลยซื้อปุ๋ยของโจทก์ที่ถูกยกออกไปและได้ขาย
ต่อไปแล้วจำเลยซื้อโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ โจทก์มีสิทธิติดตามเอาปุ๋ยคืนได้จากผู้ที่ยึดถือ
ทรัพย์สินของโจทก์ไว้เท่านั้น) หากโจทก์มิได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยได้ยึดถือทรัพย์สินของโจทก์ไว้โดย
ไม่มีสิทธิอันจะเป็นเหตุให้โจทก์สามารถใช้สิทธิติดตามและเอาคืนทรัพย์สินของโจทก์จากจำเลยได้
แต่กลับบรรยายฟ้องว่าจำเลยจงใจหรือประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายและ
จำเลยต้องรับผิดชอบเงินให้โจทก์ จึงไม่ใช้การฟ้องคดีเพื่อติดตามเอาทรัพย์สินของโจทก์คืนซึ่งไม่มี
กำหนดเวลาเว้นแต่จะถูกจำกัดด้วยอายุความได้สิทธิ แต่เป็นการฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบในการละเมิด
ตามมาตรา 420ซึ่งอยู่ในบังคับอายุความ 1 ปี ตามมาตรา 448 วรรคแรก(ตามคำพิพากษาศาลฎีกา
ที่ 2299/2538) จากหลักกฎหมายข้างต้นพอสรุปได้ว่า การฟ้องติดตามเอาทรัพย์สินของตนคืน ซึ่ง
ไม่มีอายุความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1336 นั้นเจ้าของทรัพย์สินจะต้องฟ้อง
เอาทรัพย์สินคืนจากผู้ที่ยึดถือทรัพย์สินไว้ และคำฟ้องจะต้องบรรยายฟ้องด้วยว่าบุคคลผู้ถูกฟ้อง
เป็นผู้ยึดถือทรัพย์สินของเจ้าของทรัพย์สินโดยไม่มีสิทธิ ตามคำพิพากษาที่หมายเหตุนี้ โจทก์คงฎีกา
กล่าวอ้างว่าโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าของรถยนต์ที่เช่าซื้อฟ้องให้จำเลยคืนรถยนต์ที่โจทก์ให้อ.เช่าซื้อ
เป็นการฟ้องติดตามเอารถยนต์ที่เช่าซื้อคืนมีอายุความหรือไม่ ซึ่งประเด็นนี้คำฟ้องโจทก์ไม่ได้กล่าว
อ้างว่าจำเลยครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้อ.เช่าซื้อไว้ ทั้งทางนำสืบก็ไม่ปรากฏว่า
จำเลยเป็นผู้ครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้อ.เช่าซื้อ แต่โจทก์กลับบรรยายฟ้องให้จำเลย
รับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมกับ อ. ผู้เช่าซื้อเท่านั้นจากหลักกฎหมาย
ที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า กรณีนี้ไม่ใช้การฟ้องคดีเพื่อติดตามเอาทรัพย์สินของโจทก์คืนซึ่งไม่มี
อายุความ แต่เป็นการฟ้องให้จำเลยรับผิดชอบตามสัญญาค้ำประกันซึ่งจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์
ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในประเด็นข้อ 1 ประเด็นนี้ศาลฎีกาจึงวินิจฉัยว่า จำเลยไม่ต้องคืนรถยนต์ที่
โจทก์ให้อ.เช่าซื้อหรือใช้ราคาแทน สุรฤทธิธีระศักดิ์คำพิพากษา: โจทก์ฟ้องว่า นายเอียง
รุ่งสุวรรณ เช่าซื้อรถกระบะยี่ห้อนิสสัน หมายเลขทะเบียน ป - 8329 นครปฐม ไปจากโจทก์ราคา
212,800 บาท ตกลงชำระค่าเช่าซื้อเป็น 36 งวด งวดละ 6,000 บาทงวดสุดท้าย 2,800 บาท

ทุกวันที่ 25 ของเดือนนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2534 เป็นต้นไป โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้ำประกัน ยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวด และผิดนัดตั้งแต่งวดที่ 19 เป็นต้นไป โจทก์ทวงถามนายเอียงแล้วแต่นายเอียงเพิกเฉย ต่อมาโจทก์ทราบว่ามีนายเอียง ถึงแก่กรรมทำให้โจทก์เสียหายขาดประโยชน์จากการใช้รถคันที่เช่าซื้อคิดเป็นเงินเดือนละ 3,000 บาท ขอให้บังคับจำเลยในฐานะเป็นผู้ค้ำประกันส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งาน ได้ดี หากไม่สามารถคืนได้ให้ใช้ราคาเป็นเงิน 100,000 บาทและให้ใช้ค่าขาดประโยชน์นับแต่วัน ผิดสัญญาจนถึงวันฟ้องเป็นเวลา 55 เดือน คิดเป็นเงิน 135,000 บาท กับค่าขาดประโยชน์นับแต่วัน ฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถคืนหรือใช้ราคาให้โจทก์จนแล้วเสร็จจำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ดำเนิน การฟ้องร้องทนายของนายเอียงให้รับผิดชอบฟ้องจำเลยเนื่องจากเห็นว่าจำเลยเป็นข้าราชการ สามารถบีบบังคับให้จำเลยชำระหนี้ได้ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตโจทก์นำคดีมาฟ้องเกิดกว่า 2 ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ และโจทก์ไม่ได้ฟ้องนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่นายเอียงถึงแก่กรรม คดีขาดอายุความ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิด ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงยุติโดย คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นนี้ว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ตามสัญญา เช่าซื้อเอกสารหมาย จ.3 โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้ำประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ตามสัญญา ค้ำประกันเอกสารหมาย จ.4 นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวดแล้วผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้ออีก เลย ต่อมานายเอียงถึงแก่กรรม โจทก์ทราบเมื่อปลายปี 2537 และโจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2539 เกิน 1 ปี นับแต่ทราบว่ามีนายเอียงตาย มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า คดีโจทก์ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม หรือไม่ จำเลยเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 อันจะยกอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสามขึ้น ต่อสู้ได้หรือไม่ คดีนี้เป็นคดีมรดกหรือไม่ และการฟ้องติดตามเอารถยนต์ที่เช่าซื้อคืนมีอายุความ หรือไม่ เห็นว่า จำเลยเป็นผู้ค้ำประกันนายเอียง แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก็เป็นการ ยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 691 มิได้ทำให้กลายเป็น ลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตาม มาตรา 688, 689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้น นอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้ำประกันตามบทบัญญัติใน ลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694 ที่บัญญัติว่า "นอกจากข้อ ต่อสู้ซึ่งผู้ค้ำประกันมีต่อเจ้าหนี้แล้ว ท่านว่าผู้ค้ำประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อ เจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย" ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ซึ่งผู้ค้ำประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดี มรดกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกัน จำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้ จึงไม่เกี่ยวกับว่าจำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า โจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่ทราบว่ามีนายเอียงถึงแก่ ความตายสิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของนายเอียงจึงขาดอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสาม จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชำระหนี้ตามฟ้องส่วนการติดตามเอารถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียง เช่าซื้อคืนตามที่โจทก์ฎีกานั้น คำฟ้องโจทก์ก็ไม่ได้กล่าวอ้างว่าจำเลยครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อไว้ ทั้งทางนำสืบก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อหรือใช้ราคา แต่อย่างใด ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาโจทก์

ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน คุณบัญญัติกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 247/2541บริษัท บุญ ธรรมานนท์ จำกัดโจทก์นาย สุข เกษม ภูมิ เทศจำเลย ป.พ.พ. ม. 694, ม. 1754จำเลยเป็นผู้ค้าประกัน อ. แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ก็เป็นการยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 691มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 688,689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้นนอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตามบทบัญญัติในลักษณะคำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694ที่ยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย ซึ่งตามบทบัญญัติดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ซึ่งคำประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดีมรดกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้าประกันจำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้จึงไม่เกี่ยวกับว่าจำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของ อ. ภายใน 1 ปีนับแต่ทราบว่า อ. ถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของ อ. จึงขาดอายุความ ตามมาตรา 1754 วรรคสามจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามฟ้องโจทก์ฟ้องว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ เข้าซื้อรถกระบะยี่ห้อนิสสัน หมายเลขทะเบียน ป - 8329 นครปฐม ไปจากโจทก์ราคา 212,800 บาท ตกลงชำระค่าเช่าซื้อเป็น 36 งวด งวดละ 6,000 บาทงวดสุดท้าย 2,800 บาท ทุกวันที่ 25 ของเดือนนับตั้งแต่เดือนมกราคม2534 เป็นต้นไป โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้าประกันยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวด และผิดนัดตั้งแต่งวดที่ 19 เป็นต้นไป โจทก์ทวงถามนายเอียงแล้วแต่นายเอียงเพิกเฉยต่อมาโจทก์ทราบว่านายเอียงถึงแก่กรรมทำให้โจทก์เสียหายขาดประโยชน์จากการใช้รถคันที่เช่าซื้อคิดเป็นเงินเดือนละ 3,000 บาท ขอให้บังคับจำเลยในฐานะเป็นผู้ค้าประกันส่งมอบรถคันที่เช่าซื้อคืนในสภาพเรียบร้อยใช้งานได้ดี หากไม่สามารถคืนได้ให้ใช้ราคาเป็นเงิน 100,000 บาทและให้ใช้ค่าขาดประโยชน์นับแต่วันผิดสัญญาจนถึงวันฟ้องเป็นเวลา55 เดือน คิดเป็นเงิน 135,000 บาท กับค่าขาดประโยชน์นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถคันหรือใช้ราคาให้โจทก์จนแล้วเสร็จ จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ดำเนินการฟ้องร้องทนายของนายเอียงให้รับผิดชอบกลับฟ้องจำเลยเนื่องจากเห็นว่าจำเลยเป็นข้าราชการสามารถบีบบังคับให้จำเลยชำระหนี้ได้ จึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์นำคดีมาฟ้องเกิดกว่า 2 ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ และโจทก์ไม่ได้ฟ้องนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่นายเอียงถึงแก่กรรมคดีขาดอายุความ จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบ ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงยุติโดยคู่ความมิได้โต้เถียงกันในขั้นนี้ว่า นายเอียง รุ่งสุวรรณ ทำสัญญาเช่าซื้อรถยนต์จากโจทก์ตามสัญญาเช่าซื้อเอกสารหมายเลข จ.3 โดยมีจำเลยเป็นผู้ค้าประกันและยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วม ตามสัญญาคำประกันเอกสารหมายเลข จ.4 นายเอียงชำระค่าเช่าซื้อเพียง 18 งวดแล้วผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้ออีกเลย ต่อมานายเอียงถึงแก่กรรม โจทก์ทราบเมื่อปลายปี 2537 และโจทก์ฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2539เกิน 1 ปี นับแต่ทราบว่านายเอียงตาย มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า คดีโจทก์ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม หรือไม่ จำเลยเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 อันจะยกอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสามขึ้นต่อสู้ได้หรือไม่ คดีนี้เป็นคดีมรดกหรือไม่ และการฟ้องติดตามเอารถยนต์ที่เช่าซื้อคืนมีอายุความหรือไม่ เห็นว่า จำเลยเป็นผู้ค้าประกันนายเอียง แม้จะยอมรับผิดอย่างลูกหนี้ร่วมก็เป็นการยอมรับผิดร่วมกันกับลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 691 มิได้ทำให้กลายเป็นลูกหนี้ร่วมเต็มตัวอย่างลูกหนี้ร่วมตามมาตรา 291 จำเลยคงเสียสิทธิเพียงไม่อาจยกข้อต่อสู้ตามมาตรา 688, 689 และ 690 ขึ้นต่อสู้เท่านั้น นอกนั้นมิได้เสียสิทธิของผู้ค้าประกันตามบทบัญญัติในลักษณะค้ำประกันแต่อย่างใด ดังนั้น จำเลยย่อมมีสิทธิตามมาตรา 694 ที่บัญญัติว่า"นอกจากข้อต่อสู้ซึ่งผู้ค้าประกันมีต่อเจ้าหนี้ นั้น ท่านว่าผู้ค้าประกันยังอาจยกข้อต่อสู้ทั้งหลายซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้ได้ด้วย" ซึ่งตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่มีข้อความตอนใดที่จะแสดงให้เห็นว่าข้อต่อสู้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ซึ่งผู้ค้าประกันจะยกขึ้นได้ ต้องไม่เกี่ยวกับเรื่องอายุความมรดกทั้งคดีนี้ไม่ใช่คดีมรดกเป็นเรื่องโจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบในฐานะผู้ค้าประกัน จำเลยย่อมใช้สิทธิตามมาตรา 694 ได้ จึงไม่เกี่ยวกับว่าจำเลยจะเป็นบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 1755 หรือไม่เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์มิได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อกองมรดกของนายเอียงภายใน 1 ปี นับแต่ทราบชื่อนายเอียงถึงแก่ความตายสิทธิเรียกร้องของโจทก์ต่อกองมรดกของนายเอียงจึงขาดอายุความตามมาตรา 1754 วรรคสาม จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ตามฟ้อง ส่วนการติดตามเอารถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อคืนตามที่โจทก์ฎีกานั้น คำฟ้องโจทก์ก็ไม่ได้กล่าวอ้างว่าจำเลยครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อไว้ ทั้งทางนำสืบก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยเป็นผู้ครอบครองหรือยึดถือรถยนต์ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อจำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบหนี้ที่โจทก์ให้นายเอียงเช่าซื้อหรือใช้ราคาแต่อย่างใด ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้นศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

สถิตย์ ไพเราะ · บุญธรรม อยู่พัก · ระพีพร บรรจงศิลป์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/247/2541>